

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Skriv dagtilbuddets navn

Skriv årstal

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har haft fokus på forældresamarbejdet og særlig på formidling af informationer om den pædagogiske praksis til forældre, da vi oplevede forskellighed på de 5 stuer. Vi udviklede derfor en enslydende procedure for, hvilke og hvor ofte informationer til forældrene skal udsendes via KbhBarn og AULA i dag. Det blev besluttet, at der 2 gange om ugen skal lægges info og fotos ud til forældre om dagligdagen, 1 månedsbrev i starten af hver måned med beskrivelse af det overordnede pædagogiske tema og indhold samt en ugeplan om fredagen, med den kommende uges pædagogiske indhold. Vi har også besluttet, at afholde 2 forældremøder om året, det ene med et relevant fagligt indhold med eksternt aktør og det andet møde, som et mere informationsmøde med mulighed for at møde øvrige forældre og personaler i et mere nært forum.

Hele personalegruppen har ligeledes arbejdet med sprogudvikling, qua et fælles kursus: ”Sammen om sprog”, som foregik på 3 P-møder. Dette blev iværksat for, at understøtte udviklingen af børnenes sprogudvikling og sikre at alle medarbejdere havde samme fundament at stå på.

Internt i personalegruppen har vi arbejdet med forbedre overlevering af informationer til forældre, fra formiddagspersonalet til eftermiddagspersonalet, for at sikre at forældrene får en mere fyldestgørende tilbagemelding om deres barns generelle trivsel i institutionen samt at denne er koblet op på en faglig vurdering.

Vi har desuden arbejdet på, at skabe kvalificeret læring hele dagen, så eftermiddagen bliver bedre organiseret og rolle- og opgavefordelingen bliver mere tydelig. Denne del skal vi fortsat arbejde og videreudvikle på.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har primært arbejdet med etablering af en evalueringskultur på vores P møder og pædagogmøder.

På P-møderne, hvor alle medarbejdere deltager, har vi fx evalueret overordnede pædagogiske temaer, som har været gennemgående i hele institutionen, ud fra en skabelon med 1. Mål for det pædagogiske tema, 2. Aktiviteter/Tiltag, 3. Tegn på udvikling/læring og 4. Evaluering.

I en periode benyttede vi video, som metode til at perspektiverer vores evaluering af praksis, men denne metode krævede mange ressourcer og forberedelse og den lever desværre ikke i institutionen mere.

Med inspiration fra Jan Hoby (LFS) har vi ligeledes i en periode arbejdet med udvikling af positiv kollegial feed-back kultur i hele medarbejdergruppen for at udvikle den pædagogiske praksis samt personalets faglighed, med det for øje at sikre at børneperspektivet altid er i fokus.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har stuevis evalueret dele af den styrkede læreplan og har sammenholdt vores konklusioner til den endelige evaluering. Den sidste del har dog kun enkelte medarbejdere og lederen arbejdet med.

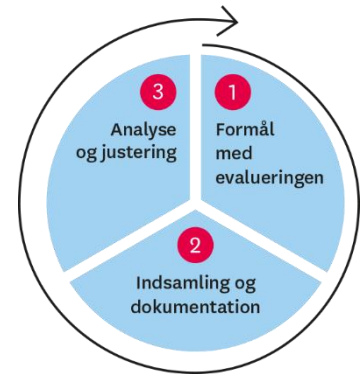
I udarbejdelsen af målsætningen for pædagogiske projekter, har vi forsøgt at koble dette op på vores styrkede læreplan, men det er ikke foregået i alle tilfælde. Vi har på nogle områder primært arbejdet efter de 6 læreplans temaer og har skulle øve os i at arbejde med vores styrkede læreplan, så den bliver et "levende" dokument i vores hverdag. Dette arbejde skal vi fortsætte med at udvikle.

Vi har haft Jan Hoby ude til et oplæg om positiv kollegial feed back, samt modtaget fælles undervisning i "Sammen om sprog", med det formål at udvikle vores pædagogiske praksis.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I 2020 blev vi en samlet vuggestue, men havde indtil da været to vuggestuer på hver sin matrikel. Det betød, at to forskellige kulturer skulle til at samarbejde og skabe ny fælles pædagogisk fundament. Dette arbejde har været gennemgående i de sidste 2 år og er i en fortløbende udvikling.

Det var to forskellige institutioner med forskellig struktur og systematik og to udfordringer stod hurtig klart og som krævede handling. 1. Mikroorganisering af hverdagen samt 2. Indblik i hinanden hverdag; overordnet kan det karakteriseres som, behov for skabelse af en fælles arbejds- kultur og struktur. Vi har derfor arbejdet på, at organiserer personalet på de 5 stuer, så de pædagogiske kompetencer, viden og erfaring ud fra et børneperspektiv, bliver udnyttet bedst muligt, samt udvikling af procedurer for organisering af hverdagen, så alle personaler får indblik i dagens pædagogiske aktiviteter, møder og opgaver. Vi afholder nu et morgenmøde hver dag, med en detaljeret skabelon, hvor aktiviteter, opgaver og personaleressourcer bliver fordelt, så alle personaler har indblik i alle stuers daglige status. På den måde undgår vi, at enkelte stuer lukker sig om sig selv, men i stedet arbejder på at udvikle et samlet arbejdsfællesskab.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Da vi i 2019 kom på faglig handleplan blev kvalitetsmålingsredskabet KIDS udfoldet i institutionen. Det betød, at vi i samarbejde med eksterne aktører blev observeret i pædagogisk praksis med efterfølgende feedback og refleksion, med det for øje, at udvikle og forbedre vores praksis. Denne del har været fagligt udbytterigt og har udviklet vores praksis.

Vi har ligeledes arbejdet på, at rammesætte vores forskellige mødeaktiviteter (stue, pædagog og P-møder) så de bliver mere effektive og med udgangspunkt i den eksisterende børnegruppe. Det betyder, at vi fx på stuemøder arbejder ud fra TOPI og H & H, når det handler om børnenes trivsel og udvikling og ud fra vores styrkede læreplan, når vi fx på pædagogmøder drøfter udvikling af det pædagogiske måltid. Denne del skal der fortsat arbejdes på.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi observerer dagligt børnenes trivsel og udvikling og dynamikken i den samlede børnegruppe. Ud fra disse observationer og refleksioner, sammensætter vi børnegrupperne til de pædagogiske aktiviteter, hvilket foregår på stuemøder. Vi evaluerer praksis og ugeplaner på stuemøderne, men også løbende dagligt, hvis praksis kalder på justeringer eller større forandringer, alt efter børnegruppens behov for støtte eller yderligere udfordringer.

Vi rammesætter dagen hver morgen, hvor vi har fokus på, at fordele personale ressourcer bedst muligt, alt efter pædagogisk aktiviteter og opgaver og med udgangspunkt i børnenes perspektiv og behov. Disse morgenmøder indeholder også, refleksioner på den forgangne dag eller uge, hvor rammesætningen måske ikke har været optimal og derfor kræver tilpasning.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Med udgangspunkt i den nye styrkede læreplan, har vi løbende og skal fortsat arbejde på at planlægge og fuldføre pædagogisk praksis ud fra børnenes perspektiv. Vi har organiseret og etableret læringsmiljøer ud fra et ønske om at ville udvikle børnenes mulighed for ny udvikling og læring; dette har taget udgangspunkt i, både det enkelte barn, som hele børnegruppen. Vi har spurgt os selv, hvorfor vi har organiseret læringsmiljøet på den konkrete måde og hvilke tegn på læring vi ønsker at se. Når disse spørgsmål skulle besvares, har det ført til ændring af læringsmiljø, da vi indså at børneperspektivet ikke havde hoved-fokuset og den ønskede tegn på læring, udeblev.

Vi har erfaret, at læringsmiljøerne ikke er statiske med dynamiske, da børnegruppen konstant forandre sig, hvilket har krævet forandringsparathed i forhold til indretning af stuerne, hos personalet. Dette arbejde skal vi fortsat udvikle os på.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Vi har, som beskrevet tidligere, haft fokus på forældresamarbejdet og formidling af den samme mængde og antal interval af information til forældrene, på alle 5 stuer. Dette fokuspunkt er sket i samarbejde med forældrebestyrelsen.

Forældrebestyrelsen er desuden kommet med in-put og forslag til den daglige pædagogiske praksis. Dele af disse forslag er blevet taget med på TRIO møder, hvor det er blevet drøftet og hvis der har været tilslutning til forslaget, er dette blevet drøftet på et P – møde, hvor hele personalegruppen har deltaget.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi skal fortsat have fokus på, at børneperspektivet skal være styrende for vores organisering af det pædagogiske arbejde i hverdagen. Vores viden fra TOPI, sprogvurderinger og almene observationer af børnenes trivsel og læring, skal være det dominerende i vores praksis, så det er børnenes behov, der bliver tilfredsstillet og understøttet.

Vi skal ligeledes arbejde på, at udvikle et fælles arbejdsfællesskab, hvor organiseringen af den samlede institution er i fokus med det formål, at optimerer alle børn trivsel, udvikling og læring. Det kræver etablering af en ny og fælles struktur og fundament, som er godt på vej.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi skal ændre vagtskemaet, så det åbner op for bedre udnyttelse af timerne ml. kl.12-14 i vuggestuen. Det giver mulighed for flere stue- og pædagogmøder, hvor refleksion og evaluering af praksis skal udvikles. Det vil i starten være mht diverse skabeloner for at sikre, at det foregår ensartet og kontinuerligt og med en stram dagsorden.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi skal arbejde mere systematisk og konkret i vores skriftlige læreplan. Det betyder, at den skal blive et "levende" dokument, som er med på stue- og pædagogmøder og ikke mindst være fundamentet, når vi udarbejder de overordnede pædagogiske målsætninger for vores kommende temaer/projekter.

Der foruden skal vores digitale formidling på AULA forbedres, så vi både internt (personalerne imellem) som eksternt (forældre og eksterne aktører) bruger AULA, som et kommunikation-redskab, der er lige ved hånden og som er medvirkende til at vi fortsat overholder GDPR reglerne og som skaber indsigt og overblik for alle.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC